

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA/Jaosto

Koulutukseen hyväksyminen, transsukupuolisuus, syrjintäoletta

Diaarinumero: 3xx/2016

Antopäivä: xx.xx.2017

Hakija katsoi tulleen syrjityksi, kun häntä ei ollut hyväksytty ammattikorkeakoulun järjestämään seksuaalineuvonta –täydennyskoulutukseen. Koulutukseen hyväksymisen edellytyksenä oli aiempi sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tutkinto, joka hakijalta puuttui. Hakija katsoi, etteivät koulutukselliset rajoitukset edistäneet yhdenvertaisuutta, ja että asiassa olisi tullut ottaa huomioon yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettu positiivinen erityiskohtelu hakijan transsukupuolisuudesta johtuen.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että ammattikorkeakoululla oli oikeus asettaa täydennyskoulutukseen ottamisen edellytykseksi määrittelemiään aikaisemmin suoritettuja tutkintoja edellyttäen, ettei niiden asettaminen perustu syrjiviin syihin. Hakijan selvityksestä ei ilmennyt, että häntä olisi kohdeltu hänen henkilöönsä liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin muita kyseiseen koulutukseen hakeneita.

Hakija ei myöskään esittänyt selvitystä siitä, ettei hän olisi henkilöönsä liittyvän syyn vuoksi voinut hankkia koulutukseen hyväksymisen edellytyksenä ollutta sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tutkintoa, joten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei hakijan kohtelu ollut edellyttänyt ammattikorkeakoulun kohdistavan hakijaan positiivista erityiskohtelua hänen tosiasiallisen yhdenvertaisuutensa edistämiseksi taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei asiassa ollut syntynyt syrjintäoletta ja hylkäsi oikaisuvaatimuksen.

(Lainvoimainen)

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Hakija teki xx.xx.2017 yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalle hakemuksen, joka koski Metropolia Ammattikorkeakoulun ilmoitusta olla hyväksymättä häntä seksuaalineuvontatäydennyskoulutukseen. Koulutukseen pääsemisen edellytyksenä oli muun muassa aiempi sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tutkinto, jota hakijalla ei ollut.

Hakija kertoi hakemuksessaan olevansa transsukupuolinen. Hän katsoi, että Metropolia Ammattikorkeakoulun järjestämän seksuaalineuvonta -täydennyskoulutuksen tulisi olla kaikille mahdollista aiemmasta koulutuksesta riippumatta. Hän pyysi lautakuntaa asettamaan kieltopäätöksen tehosteeksi uhkasakon.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan puheenjohtaja hylkäsi hakemuksen xx.xx.2017 selvästi perusteettomana. Hakija on hakenut päätöksen oikaisua.

Oikaisuvaatimuksen perustelut

Hakija toteaa, että hänen henkilökohtainen kiinnostuksensa seksuaaliasiantuntijakoulutusta kohtaan perustuu hänen transsukupuolisuuteensa. Hän katsoo, ettei kyseiseen koulutukseen hyväksymiselle saa asettaa koulutuksellisia rajoitteita. Rajoitteet eivät hänen mielestään edistä yhdenvertaisuuden toteutumista. Hän katsoo, että asiassa tulisi ottaa huomioon yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettu positiivinen erityiskohtelu.

Esittelijän esitys

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätösesityksen perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuuslain esitöiden mukaan muuhun kuin henkilöön liittyvään syyhyn perustuva erilainen kohtelu ei kuulu ehdotetussa laissa tarkoitetun syrjintäkiellon piiriin: Erot ihmisten tosiasiallisissa olosuhteissa, toiminnassa tai menettelytavoissa eivät yleensä muodosta yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettua henkilöön liittyvää syytä. (HE 19/2014 vp s. 67)

Yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaan sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää.

Yhdenvertaisuuslain 28 §:n mukaan asian vireillepanijan on syrjintää tai vastatoimia koskevaa asiaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa käsiteltäessä esitettävä selvitystä seikoista, joihin vaatimus perustuu.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 10 §:n 1 momentin mukaan ammattikorkeakoulu voi järjestää korkeakoulututkintoon johtavan opetuksen ja ammatillisen opettajankoulutuksen lisäksi myös esimerkiksi täydennyskoulutusta.

Ammattikorkeakoululain esitöiden mukaan ammattikorkeakoulun antama täydennyskoulutus on liiketoimintaa (HE 26/2014 vp s. 40).

Asian arviointi

Yhdenvertaisuuslain esitöiden mukaan elinkeinonharjoittajalla on perustuslain (731/1999) 18 §:ssä turvatun elinkeinonvapauden ja lain 15 §:n 1 momentissa turvatun omaisuuden suojan näkökulmasta oikeus kohdistaa palvelujansa eri tavoin rajatulle henkilöpiirille liikeajatuksensa mukaisesti edellyttäen, että kohtelulla pyritään hyväksyttävään tavoitteeseen ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia. (HE 19/2014 vp s. 75)

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että Metropolia Ammattikorkeakoululla on oikeus asettaa täydennyskoulutukseen ottamisen edellytykseksi määrittelemiään aikaisemmin suoritettuja tutkintoja edellyttäen, ettei niiden asettaminen perustu syrjiviin syihin.

Hakijan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalle toimittamasta selvityksestä ei ilmene, että häntä olisi kohdeltu hänen henkilöönsä liittyvän syyn, kuten hänen transsukupuolisuutensa, perusteella epäsuotuisammin kuin muita koulutukseen hakeneita henkilöitä tai että vaatimus aiemman sosiaali- ja terveysalan tutkinnon suorittamisesta olisi asettanut hänet hänen henkilöönsä liittyvän syyn perusteella epäedullisempaan asemaan kuin muut kyseiseen koulutukseen hakeneet henkilöt.

Hakija ei ole myöskään esittänyt selvitystä siitä, ettei hän voisi henkilöönsä liittyvän syyn vuoksi hankkia koulutukseen hyväksymiseen edellytyksenä ollutta sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tutkintoa. Näin ollen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, ettei hakijan kohtelu ole edellyttänyt Metropolia Ammattikorkeakoulun kohdistavan hakijaan positiivista erityiskohtelua hänen tosiasiallisen yhdenvertaisuutensa edistämiseksi taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Edellä todetuin perustein yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, ettei asiassa ole syntynyt syrjintäolettaa ja hylkää oikaisuvaatimuksen.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätös

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Lainkohdat

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 8 § 1 momentti, 9 § ja 28 §

Ammattikorkeakoululaki (932/2014) 10 § 1 momentti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakuohjaus liitteenä.